

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Dec 1969 / Feb 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Βάτιον ..
(παλαιότερον ὄνομα: Βατ ..), Ἐπαρχίας ... Ρόδου,
Νομοῦ ... Φωκίας ..
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .. Καμωσι
ροῦ. Διαφύλας ... ἐπάγγελμα Φυροδιδάσκαλος.
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Βάτιον ... Ρόδου ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον .. 2. 1938 - 1970
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰωάν. Ἰωάν. Τσίς ... γαιο-
μορῶς ... τῆς Κοινότητος ἂν τῶν
ἡλικία .. γραμματικαὶ γνώσεις .. πενήκοντα ἔτη
..... τόπος καταγωγῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; .. ἔν ... ὑπάρχον ... κύνιμοι ...
βοσκότοποι ..

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; .. ἐνηλλάσσοντο ... καὶ ... ἀνα ... ἐξ ..

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
... τοὺς ... χωρικοὺς ... καὶ ... τοὺς μοναχικοὺς

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; .. ἔν ... τοὺς τέκνα ... εὐρίσκοντο ... ὡς ... τοὺς
τοὺς ... ἐκείνη ... τοὺς ... ὅταν ... ὁ ... πατὴρ
δὲν ἠμωροῦσε νὰ ἐργασθῇ.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οὐκ. ἀστέγαιαι... ἀσχολοῦντο...*

καὶ... μὲν... τὴν γεωργίαν... καὶ τὴν κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *... Ναι...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *... Ναι...*

Τὰ μοναστήρια... τῶν μοναστηρίων... ἐργάζοντο...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) *... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ τῶν ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *... Ναι...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *... Ναι...*

Κατὰ τὰν ὁρίσασιν... ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐργάται...

αὐτοὶ... ἐλάμβανον... ἡμερομισθίον... εἰς εἶδος...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *... Ναι...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *... Ναι... μὲν... ἐργάζοντο... ἑξωτερικῶς...*

ἢ τοῦ... μὲν... ἐργάζοντο... ἐργάζοντο...

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται *... Ναι...* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ; *... Ναι...*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

με ζωϊκὴν κόπρον καὶ καῦσιν...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *τὸ 1948 εἰς...*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *ἀπὸ τοῦ 1950...*

ἀπὸ τοῦ 1950...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... *ἀπὸ τοῦ κατεσκευάσθη...*

τὸ δίφτερο ἄροτρον καὶ ἐξαταχυαῖστο ἕως τελευτῶν χειρῶν. ἔχοντες περιστόρεα ἐξαταχυαῖστον...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.

2. 5. 8.

3. 6. 9.

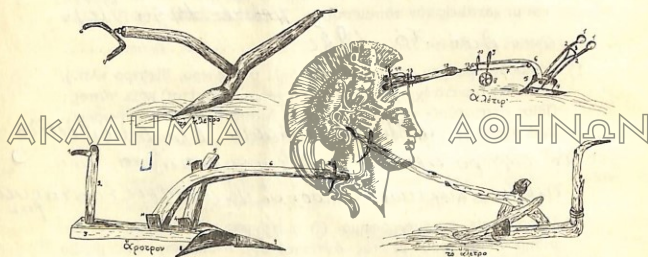

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... *1955*

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... *1965*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμού ...19.52.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

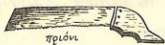
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

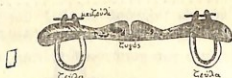
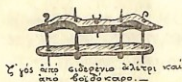
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

1) δαυλαφάνι 2) πριόνι 3) ξυλοφάνι (ἀρίδι)
 4) ξυλοφάνι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλα ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοεῖς, ἵπποι, ἡμίονοι, ὄνοι*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *δύο*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ... *Ν. Α.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

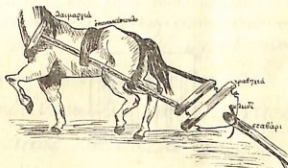
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Αρμαλία*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *ὡς ἐπὶ πρῶτον... ἔτι νῦν*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *ὄργωμα*
μὲ δύο ζῶα

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

..... ὁ ἄνδρας ὁ γυναικὶς καὶ ὁ ἄλλος.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

.....

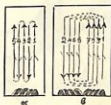
- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

.....

.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἴδη ὀργώματος (ἄροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

.....

.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *...ὁ...ἀγροῦ...ὡς...ἐκφορτίζοντο*
ἐκφορτίζοντο...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἀνὰ...θεοφάνη...καὶ τὰς
ἀρχαίς...τοῦ...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἐκφορτίζοντο
καὶ...μὲν...καὶ...ὡς...ἀνὰ...ὡς...ἀνὰ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ...ἐκφορτίζοντο...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἀνὰ...θεοφάνη...καὶ τὰς
ἀρχαίς...τοῦ...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἐκφορτίζοντο
καὶ...μὲν...καὶ...ὡς...ἀνὰ...ὡς...ἀνὰ...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἀνὰ...θεοφάνη...καὶ τὰς
ἀρχαίς...τοῦ...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἐκφορτίζοντο
καὶ...μὲν...καὶ...ὡς...ἀνὰ...ὡς...ἀνὰ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, μηχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἀνὰ...θεοφάνη...καὶ τὰς*
ἀρχαίς...τοῦ...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἐκφορτίζοντο
καὶ...μὲν...καὶ...ὡς...ἀνὰ...ὡς...ἀνὰ...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἀνὰ...θεοφάνη...καὶ τὰς
ἀρχαίς...τοῦ...ὡς...ἐκφορτίζοντο...ἐκφορτίζοντο
καὶ...μὲν...καὶ...ὡς...ἀνὰ...ὡς...ἀνὰ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

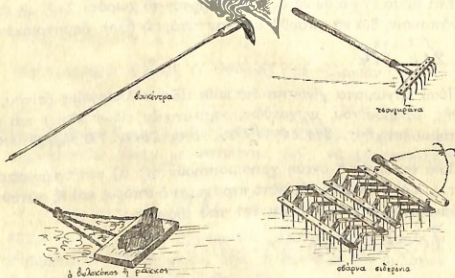
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Ἐφαρμόζομαι... π.χ. ὁ... βασιλεὺς...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *π.χ. ὁ... 1948... ὁ... (α.ρ.α. ν.α.)*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

*Ὅσοι μὲν δὲν π.χ. ὁ... ἀρμόζομαι... ἔχουσιν...
... π.χ. ὁ... εἰς... ὁ... ὁ...*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπκα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

*οἱ ζευγαί... βοιδεῖ... οἱ γεωγῆ... ἢ τὰ κεράτα
κασιδι...*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους...

*οἱ... χωράφια... ἡ σπορά... ἐγίνετο
αὐτὴ... ὡς... ὅταν...*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

οἱ... ὡς... διὰ... ὅταν...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἑσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

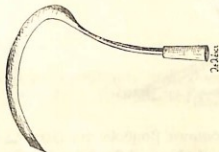
οἱ... ὡς... ὅταν...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.....Μέθοδος.....Ός το 615/40 (3).....

...Ἐ. ρ. η. β. κ. α. ω. ρ. α. λ. ι. τ. α. ... το. ἄ. ρ. α. α. ὀ. ι. ... το. β. α. γ. ρ. α. α. α. γ. ...

Επίσης, για να μην επηρεάζει η διαμόρφωση των

2) Με δρέπανα ή με ποια άλλα εργαλεία (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ή θερίζονται) τα χόρτα (π.χ. το τριφύλλι κλπ.) δια τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Με δρέπανο*
και με δρέπα

.....

4) Πώς ήταν κατασκευασμένη η χειρολαβή του (σχεδιάσατε ή φωτογράφησατε αυτήν). Ο σιδηρούς σκελετός πώς έλεγετο;.....
 Η χειρολαβή ήταν ξύλινη. Οι διατάξεις
 ελέγχου διακοπών κ.λπ.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *οἱ διδουραυροὶ... τοῦ χειρῶν...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Παλαιότερον Ν.κ. τὸ ὄχι...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *οἱ μύρον ὄχι... δια τὰ χεῖρας...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἔλεγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *οἱ μύρον ὄχι...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Αρουμενία*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Υπήρχον (ή υπάρχουν) θεριστάι, οί όποιοι ήρχοντο ώς έπαγγελματίαι δι' αὐτόν τόν σκοπόν από άλλον τόπον και ποίον ; ... ~~κα' όνδρ.γ.~~...

свои. жилища... Крханто... жилища... свои...
Ф. Яков. Хирко...

Ф. Яков. Хирья...

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξεκότης). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία).

[illegible]

40. Εὐδοκίου· νο'· αὐτογράφου· παραμ.
 νο'· φωτ......

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των); . *Οἱ ἄνδρες...*

Έβαλαν ταυτόχρονα στο νερό και τα άλλα.

Εἰς τὰς χερσὶς... Ἰησ. υἱοῦ τοῦ τοῦ... διὰ τῆς... Πεντηκ.

Οὐκ... ἔμαθον... μὲν... καὶ... ἔλαβον...

874. МРБЧ. 20.05. 19. 10. 44. 2м. 2000000.
2м. 200000 200 000000

— 14 —

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ὡς τριτὴν... ἀνδριώτα... ἔρχ. βοῦν... τοῦ μηνὸς...
τοῦ... ἡμερησίου... ἡμέρ. ὅτι...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

..... ὅχι... ἀλλ'... ἡμερησίου...
τραγουδοῦσα... διὰ τοῦ... θερισμοῦ...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυνς ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυνς πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον...

..... ὅχι... ἀλλ'... ἡμερησίου...
σταυροειδῶς... καὶ... ἡμερησίου...
ἐκταύρου... ὅχι... ἀλλ'... ἡμερησίου...
μετὰ τοῦ... καὶ τοῦ...
νομῶ... ὁδοῦ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυνς εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... ὅχι... ἀλλ'... ἡμερησίου...
ὅχι... ἀλλ'... ἡμερησίου...
διὰ τοῦ... καὶ τοῦ...
νομῶ... ὁδοῦ...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν... *Ἰ.α. τ.α....*

*δεξιμο... τῶν... ἀριστερῶν... ἑκατέρωθεν... ἀριστερῶν...
 χερσὶν (ἐκτετακταῖς)... ἢ... ἐργαλεῖον... ἢ...
 ἀ... χαλκῶς... νερά... χιτῶνα... μὲ... χιτῶνα...
 διὰ... τοῦ... χερσὶν... ἀριστερῶν...
 δρομῶν... χερσὶν... δρομῶν...
 δεξιὰ... ἀριστερῶν... ἀριστερῶν...
 δεξιὰ... ἀριστερῶν... ἀριστερῶν...
 δεξιὰ... ἀριστερῶν... ἀριστερῶν...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ;

*τὰ... δεμάτια... ἐποποθετοῦντο... ἀπὸ...
 εἰς... διαφόρα...
 εἰς... ἀποθετοῦντο...
 εἰς... ἀποθετοῦντο...
 εἰς... ἀποθετοῦντο...*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) .. Δὴ .. ἐμεταχειρίσθη .. υἱαὶ ..
 ἐργασίᾳ .. διὰ τὰ .. ὁδοί .. τὰ .. χορτὰ .. ὁδοί ..
 ναντα .. ὁδοί .. ἤνιο

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

τὰ δεμάτια .. ἐμεταφέροντο .. εἰς .. ὁδοί ..
 ὁδοί .. εἰς .. ὁδοί .. τοῦ χωρίου .. εἰς ..
 μίαν .. τοιοῦτον .. ὁδοί .. ἐξέμελλον ..
 μίαν .. ὁδοί ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ; ..

τὰ δεμάτια .. ἐκτετακτοῦ .. λευκίνας .. εἰς .. ὁδοί ..
 ἡ ἐκτετακτοῦ .. εἰς .. ὁδοί .. ὁδοί .. εἰς .. ὁδοί ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλώνι ; ..

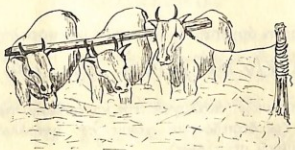
ὁ χωρισμός .. τοῦ καρποῦ .. εἰς .. ὁδοί ..
 ἐκτετακτοῦ .. εἰς .. ὁδοί ..

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; ..

Ἐντὸς .. τοῦ χωρίου .. καὶ .. εἰς .. ὁδοί ..

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Γίνεται... μεμνημένος... μαι... γὰ... ἀλάνισμα...
 γὰ... ἀλάνισμα... με... γὰ... ἀλάνισμα...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλάνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλάνισμα πρὸς ἀχροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νισμοῦ ἐξελικτός στυλός, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενός στήχερός,
 στρούλουρας, δοκάτη, βουκάτη κ.α.), ἀπὸ τοῦ οὗτοι ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Εἰς... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα...
 ἀλάνισμα... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα...
 ἀλάνισμα... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα... ἀλάνισμα...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἷς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλάνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

ζω. ἐκοιμή. χρο. τιν. ἀνδρῶν... ἀπ. τῆς. ἐβασαν. ὅτε. γὰρ. μὲν. ἐν
ζωῶν. καὶ. χροῶν. «ΞΕΧΕΙΝΣ»... ὁ. γὰρ. τιν. ἐγίνετο. μετ' ὅ
ἐκοιμή. τῶν. ἀνδρῶν, ἀπ. ἥτο. μακρῶν. ὅσο. το' ἀνδρῶν
τοῦ. ἀγῶνι.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ... π.μ. ... ἑωτοί... π.μ. ... ἑως... π.μ. ...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Βονδολιμὸς... ἐργαλεῖα... π.μ. ... π.μ. ... π.μ. ...
μ.τ. ... π.μ. ... π.μ. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ... π.μ. ... π.μ. ... π.μ. ...

<< Συμπάλημα >>

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

0. X /

- 15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν ...

... *ε.κ.θ. ... α.ταμ.β.μο. ... α.π.ο. ...*
στάχυα... λείψυτα... ζ.κ.λ.λ.α.λ.λ.λ. ... ε.η.μ.α.δ. ... α.λ.ι.α.ρ.ε
ο.δ. α.μ.ν.ι.α.ρ.ε. ... και α.μ.ν.ι.α.ρ.ε. ... ε.κ.α.ρ.ε. ...
έλλειψις και έρχοταν ή.π.ο.ς γ.ο.ρ.μ.ε. ... τ.ε.ο.α.ς

90' λεπτά
(δύο τα έώρα)

90' λεπτά
(δύο τα έώρα)

- 16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν διὰ νά αποχωρισθούν τὰ άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

..... *μάλαμα*

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδιακά του ζώα ή ύπηρεχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι άλωναράιοι και άγωνιάτες), οί όποιοι είχαν βοδία ή άλογα και ανέλαμβαν τόν άλωνισμόν

..... *ο.δ. ίδιος, ο.δ. ίδιος, με το ζώο του*

- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπηρεχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

..... *ο.χ.ι*

- 19) Ό κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμα του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ὠροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

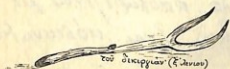
- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.
 α. δικριάνι (ξ. λένιου) ... β. δικιργιάνι
 γ. θρινάκι ... δ. μάλαμα ... ε. λειῶμα ... ζ. σπυρίδι
 ς. σπυρίδι ... ζ. σπυρίδι ... η. σπυρίδι ... θ. σπυρίδι

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ... ἑσπέρης... ἔσπερος... ἑσπερίων... ἀπὸ... ἑσ-
περίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων...
κατὰ... τὴν... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτῶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

..... θρινάκι... (ἑσπερίων... ἑσπερίων...)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ... ἄνδρας... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων...
Ὁ... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων...
Ὁ... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων... ἑσπερίων...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....
.....

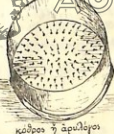
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... Μετὰ τὸ ρεμόνι οὐρμα... Ρεμόνι... ὁ γλ
κόσκινον... μετὰ τὸ... μετὰ τὸ... ὁ φεζ
γλ... ὁ φεζ... τὸ βιτάρι.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; ...*(6.170 p.1 : 1 κατα...)*

[illegible][illegible]

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)...

1) τοῦ ἀνθρώπου... 2) τοῦ ἀλάτων...
3) τοῦ ἀλάτων... 4) τοῦ ἀλάτων...
5) τοῦ ἀλάτων... 6) τοῦ ἀλάτων...
7) τοῦ ἀλάτων... 8) τοῦ ἀλάτων...
9) τοῦ ἀλάτων... 10) τοῦ ἀλάτων...

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιᾶτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιᾶτικο,

γ) τὸ γυφτιᾶτικο,

δ) τὸ ἀλαωνιᾶτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηεῖας) ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Ἡμερομηνία... 23. 8. 2014

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΝΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμὰ φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστογενένων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

1. ... τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τοῦ Κούκουμα 23 Ἰουνίου

2. ... τὸ Πάσχα

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τοῦ Κούκουμα ... 23. 8. 2014
ὅταν διαφανεῖ ... μὲν ... ἐν ...
τὸ Πάσχα ... 12. 5. 2014 ...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Σ. Καταφουτοζ. >

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Τοι. Άν. Γιανν. τοι. Κούμκουμα... εμ. Δια. του
το. παιδι... το. Πάχα... ο. κού...

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος;... τοι. Άν. Γιανν. τοι.
Κούμκουμα... μα. Γιανν.... μα. Γιανν.... μα. Γιανν.... μα. Γιανν....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

το. μα. Γιανν.... αὐτο. τοι. μα. Γιανν.... αὐτο. τοι. μα. Γιανν....

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχάι, διάφοροι επικλήσεις, εὐχαια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

τοι. Άν. Γιανν. τοι. Κούμκουμα... μα. Γιανν.... μα. Γιανν....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΡΟΔΟΥ**

Εν Ρόδω τῇ 6ῃ Μαρτίου 1970

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 525

Πρός

Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
Ἀναγνωστοπούλου 14

Ἀ θ ῆ ν α ς Τ.Τ. 136

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 55584/28-5-1969 Ἐγκυκλίου Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καί Ὀρθοπευμάτων, καί ἐν συνεχείᾳ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 588/4-1-1970 ἡμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τήν τιμήν να ἀποστείλωμεν Ὑμῖν πρόσχημα ἑν ἑντάτυπου τοῦ Ἐρωτηματολογίου διὰ τήν σύνταξιν Λαογραφικοῦ Ἀτλαντος τῆς Ἑλλάδος.-

Μετά τιμῆς

Ἐπισυνάπτεται ἡμετέρης Α' Ρόδου
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κοινοποίησης (Υ.Τ.Α.)

Ὑπουργεῖον Ἑθνικῆς Παιδείας & Ὀρθοπευμάτων
Διευθυνσίῃ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως
Τμήμα Διοικητικοῦ

Ἀ θ ῆ ν α ς

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΓΡΩΝ

Α'. ΛΟΚΟΠΟΙ: Ἄνω τίς ἀρχὴς τοῦ Σεπτεμβρίου ἀρχίξε τὸ ρόμωσο
τῶν χωραφῶν δὲ τὸ πούριμο γιὰ τὸ βράχυμα τὸ δάμκων
οὐκ εὐρίσκων ἀπὸ χωράγια. Τὰ διὰ ἀσπὰ κλαδιά εὐρίσκων
ἐπὶ παλιό μετόχι ἐκδοῦν ἥτο ἀναμειγρῶς διὰ χρόνια.
Γιὰ τὸ ὠροδύν ἡ δουλειὰ εἰσάγει τὰ ἐργασιὰ νὰ ἦτο χαρμυ-
μένα παρὰ (διὰ ἀποκαίματα). Ἐ' ἀφ' ἧς καὶ ὁ ταχρᾶς
ἥτο τὰ ἐργασιὰ γιὰ τὸ ρόμωσο.

1 ταχρᾶς εἰδρίνιο ἱερῆσιο

Ὅλη τὴν ἡμέρα ἐβασιτοῦσε τὸ ρόμωσο. Στὸ τέλος τῆς ἡμέρας
τὰ βραχυμένα κλαδιά ἐκδοῦν διὰ τὸ δαμκῶμα
τὰ δαμκῶμα ἥτο βέρης ἀπὸ ἀσπὰ δαμκῶμας ἐπὶ αἶμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

2 ΑΘΗΝΩΝ

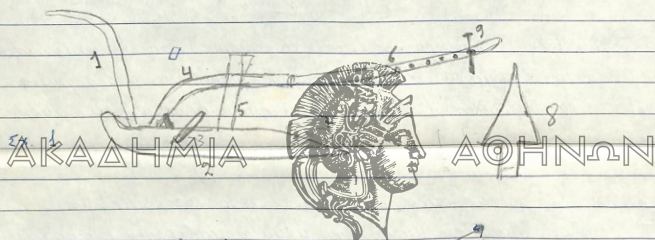
Τὸ ρόμωσο κρατοῦσε μέχρι τὸ τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου.
Τὸν Οὐκῶφον μᾶς εἶνε ἀπὸ ἡ συντήρηση καὶ ἀκρίβεια
τὸ ΠΕΡΙΜΑΡΙΑ (τὸ πούριμο τὸ κλαδίσκω)
Τὸ πούριμο εἶνετο γιὰ νὰ λιωθῶν τὰ χωράγια.

Β'. ΕΠΗΝΗΜΑ: Τὸ ξύστημα τῶν χωραφῶν ἥτο ὀρθῶς μερίχες
καὶ ἀραιὲς ἀλλανιές καὶ γίνετο γιὰ νὰ βρεθῶν τὸ
χῶμα, δὲ τὸ πούριμο νὰ ὀσὶν πούριμο τοῦ πούριμο πούριμο
καὶ γιὰ νὰ ὀσὶν πούριμο πούριμο πούριμο πούριμο πούριμο

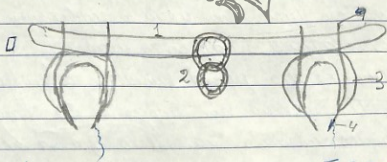
Ο Ρ Γ Ο Μ Α ΚΑΙ ΣΠΟΡΑ

Τὸ ὄργωμα καὶ ἡ σπορά ἀρχίζαν ἀπὸ ἀρχὴς τοῦ πούριμο
αἱ τὸν Οὐκῶφον εἶσαν μερίχες βροχές. Ἀνάλογα μετὰ
πρωτοβροχία δὲ ἀρχίξε καὶ τὸ ὄργωμα
Ὁ Γωγᾶς ἀπὸ ἀρχὴ ἀρχίξε τὸ ὠροδύνω. Δὲ
εἰσάγει τὸ χωράγι ὅλο ὅλῃ τὴν καραγίξ

Χαραφίς ἦτο τὸ μέγας τοῦ χωραφίος τὸ ὄνομα
 ἐπελάμβανε τὸ ὄνομα ὅτι τὴν ἡμέραν ἡ χαραφίς
 ἦτο 300 τμ περίπου. Ἦν ὅλο το χωράφι, ἦτο καὶ
 οἱ εὐαγγελιστὰς δὲ εἶχαν δουρεῖς. Ἦν ὅμως
 ἦτο πλάγι (παγίς) ὥστε οἱ εὐαγγελιστὰς εἶχαν ἄλλους
 δουρεῖς. Τὸ εὐαγγέλιον γινώσκοντες καὶ τὴν ἀλήθειαν
 τὸ ἀλήθειαν ὡς ἐκρηγνύοντο καὶ κρηγνύοντο
 αὐτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι εἶπαν ὅτι τὸ κατὰ

Σχ. 2.

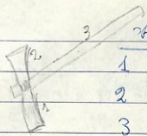

Σχῆμα 1

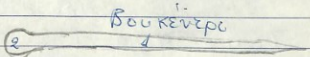
1. χερσόλα	7. νιάτσα
2. ἄλκτρο	8. κύ
3. μπαρούτι	9. μαρόρρη
5. πέρβη	
4. Βούλα	
6. Κοντάν ή	
Κονταβιδ	

Σχῆμα 2

1. ἴσιος
2. ἀριάλια
3. ἱεραχιά
4. ἱεραχιά

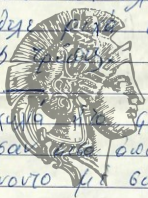
- αξίνη
 1 κόψη
 2 σκούλλος
 3 σάπη

βουκέντρο
 2 πλαστρούχι
 (το πίσω μέρος από το βουκέντρο, στο
 οποίο η πύλη και από εφόρο για να υπο-
 ρίψουν το όπλο και μετόπισθεν παραφύλα-
 ξει)

Η κοντινιά εκ. 6 έφτανε μέσα στα αρμάδια 2 εκ.
 μ όταν ο γυμνός ήλθε να κάνει βαριά αλκίμια
 έβαζε τον μυρρόρη εκ. 1 στη τελευταία ζώνη της
 κοντινιάς όταν ήλθε προς αλκίμια έβαζε τον
 μυρρόρη στη πρώτη ζώνη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

στο σχήμα 2 η τραχηλιά ή η τραχηλιά στο τειχί-
 δι ήταν 4 περνούσαν από πάνω της τραχηλιά και
 στο κάτω μέρος έδενοντο με σάβανο.

Το όργανο στο υποστατικό δοχείο και για
 τους ανθρώπους και τα ζώα.

ΑΠΟΝΙΣΜΟΣ ΚΡΙΘΗΣ ΚΑΙ ΒΡΟΜΗΣ

Το υρίδα και ο άελαμος (κρίμ) δεν είχαν
 άχυρο όπως το σιτάρι. Το κατόμι του σιτα-
 ρι έμοιαζόταν ~~απλά~~ και το άχυρο απλά είχαντο αλ-
 γιστο και μαλακό. Το υρίδα αυτό είχε το «σάρμα»
πώς είχαντο το σάρμα. Αφαιρώντο τα σάρμα στο άχυρο
 από την αρονημένη νύχτα για να γίνουν με την
 δροσιά οι αρονημένοι αόι έρχοντο την νύχτα

Ἄν δὲ ἐρχιόσθαι ἐρόντις τὰ στήθη
 μὲν νερό το γὰρ νά μιν βασιλῇ. τὸ ἀμύνεσθαι ἀρχίτε
 2-3 ἔτη ἔτιν ἔτιν ὁ ἥμιος ἔτιν ὅταν ἔτιν ὁ ἥμιος
 τὸ ἀμύνεσθαι ἐπὶ τὴν. ἔτιν ὅταν τὸ ἀμύνεσθαι ἐπὶ τὴν
 ὁ κορπὸς καὶ ὅταν ἔτιν τὸ κορπὸς ἔτιν τὸ ἔτιν
 τὸ ἔτιν τὸ τραβοῦσαν ὅταν ἔτιν τὸ ἀμύνεσθαι
 μὲν τριδάμνις. ὁ κορπὸς ἔτιν τὸ βίβασι δὲ τὸ
 οὐδέποτε. ἔτιν ἔτιν ὅταν τὸν κορπὸς μὲν τὸ
 ἔτιν ὅταν καὶ τὸ ἔτιν ὅταν τὸ ἔτιν,
 τὸ ἀμύνεσθαι τὸν κορπὸς καὶ τὸν ἔτιν ἔτιν ἔτιν
 ἔτιν ἔτιν ἔτιν ἔτιν καὶ ἔτιν ἔτιν ἔτιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ